

Dąbrowa Górnicza, 28.03.2024 r.

SYSTEM WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

§ 1. Uwagi wstępne

1. Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest na różnych etapach kształcenia:
 - 1) poprzez zaliczenia cząstkowe (zaliczenia wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych grup zajęć),
 - 2) weryfikacja efektów uczenia się uzyskiwanych w trakcie praktyk,
 - 3) weryfikację założonych w programie kształcenia efektów uczenia się poprzez seminarium dyplomowe i przygotowanie pracy dyplomowej (o ile program studiów przewiduje), a także w trakcie egzaminu dyplomowego,
 - 4) ocena umiejętności klinicznych z wykorzystaniem egzaminu OSCE (*Objective Structured Clinical Examination*),
 - 5) pośrednia weryfikację efektów uczenia się w trakcie badania losów zawodowych absolwentów.
2. Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie obszarów (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne).
3. Efekty uczenia są weryfikowane w bezpośrednim kontakcie nauczyciela i studenta jak również, w uzasadnionych wypadkach, zdalnie.

§ 2. Opis efektów uczenia się– ogólne wytyczne

1. Efekty uczenia się stanowią podstawę wyznaczania zakresu treści kształcenia, ich usytuowania w modułach kształcenia, sekwencyjność przedmiotów.
2. Opisanie efektów uczenia się służy deskryptor rozumiany jako ogólne stwierdzenie określające zakładane efekty uczenia się.
3. Efekty uczenia się są określone w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
4. Opis zakładanych efektów uczenia dla kierunku, poziomu i profilu kształcenia uwzględnia efekty uczenia się: zdefiniowane w standardach kształcenia, zdefiniowane w ramach charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz uniwersalnych charakterystyk poziomów PRK zdefiniowanych dla danego poziomu studiów (6-8 poziom). Efekty kierunkowe muszą być zdefiniowane w taki sposób, aby możliwe było stwierdzenie, czy zostały one osiągnięte przez studenta i absolwenta.
5. Efekty uczenia się są zapisane w postaci kierunkowych efektów uczenia się. Ich uszczegółowienie znajduje się w sylabusach. Efekty powinny być szczegółowe, konkretne, mierzalne i wyczerpujące zakładane cele kształcenia.
6. Matryca efektów uczenia się wskazuje, które efekty są realizowane w ramach wybranych modułów.

§ 3. Opis sposobów weryfikowania efektów uczenia się

1. Dobór sposobów weryfikowania efektów uczenia się powinny uwzględniać formę prowadzenia zajęć (stacjonarnie lub na odległość) i wynikać z celów edukacyjnych.
2. Zasady oceny studentów reguluje *Ramowy system oceny studentów* (zał. 1), który opisuje szczegółowe wymagania dotyczące przedmiotów kończących się egzaminem, zaliczenia ćwiczeń z przed-

miotów kończących się egzaminem, zaliczeń z przedmiotów, które nie kończą się egzaminem, a także kryteria ilościowe i jakościowe przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych oraz stosowaną skalę ocen,

3. Sposób weryfikacji efektów uczenia się założonych w poszczególnych modułach są określone w sylabusie lub karcie przedmiotu zatwierdzonym wraz z planami studiów przez Senat Uczelni. Sylabus lub karta przedmiotu precyzuje metody walidacji efektów uwzględniając zgodność metody weryfikacji do określonych treści.
4. Sposób weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych w trakcie praktyki jest określony przez odpowiedni Regulamin Praktyk.
5. Sposób weryfikacji umiejętności praktycznych studentów kierunków medycznych w zakresie podstawowych dyscyplin medycznych w ramach egzaminu OSCE określony jest w drodze Zarządzenia Rektora.
6. Regulamin dyplomowania wraz z załącznikami opisuje przebieg realizacji procesu dyplomowania, w tym: zgłaszania, zatwierdzania, ogłaszania i wyboru tematów prac dyplomowych, zasady prowadzenia seminariów dyplomowych, składania prac dyplomowych, przygotowywania recenzji prac dyplomowych, przebiegu egzaminu dyplomowego.
7. System weryfikacji efektów końcowych obejmuje kontrolę i nadzór nad procesem dyplomowania, oraz cyklicznie prowadzone badanie losów zawodowych absolwentów.

§ 4. Archiwizacja prac studentów

1. Prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, prace projektowe oraz inne materiały stanowiące potwierdzenie zdobycia przez studenta założonych w programie studiów efektów uczenia się są archiwizowane przez okres całego cyklu kształcenia w celu dokonywania cyklicznych ich przeglądów. Szczegółowe zasady archiwizacji prac określa załącznik 2 do niniejszego dokumentu.

§ 5. Mechanizmy sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych w programie efektów uczenia się

1. Za ocenę stopnia realizacji efektów uczenia się odpowiadają powołane przez rektora Zespoły ds. oceny stopnia realizacji efektów uczenia się.
2. Zaleca się także bieżącą analizę sposobów weryfikacji efektów uczenia w ramach przeglądów prac zaliczeniowych losowo wybieranych przez prodziekanów nadzorujących dany kierunek studiów oraz audytów egzaminów testowych.
3. Wytyczne do wykonania oceny stopnia realizacji efektów kształcenia opisuje dokument *Zasady tworzenia, zatwierdzania i przeglądów programów kształcenia i efektów uczenia się*.

§ 6. Dostępność informacji na temat efektów uczenia się

1. Opis efektów uczenia się jest upubliczniony na stronie internetowej uczelni oraz dostępny dla kandydatów na studia w postaci drukowanych materiałów promocyjnych.
2. Opis sposobu weryfikowania efektów uczenia się jest upubliczniony na stronie internetowej uczelni.

§ 7. Odpowiedzialność

1. Senat Akademii WSB odpowiada za zatwierdzenie efektów kierunkowych dla danego kierunku, poziomu studiów z uwzględnieniem profilu studiów.
2. Kierownik katedry oraz prodziekan właściwy dla danego kierunku studiów odpowiada za monitorowanie prawidłowości i aktualności efektów uczenia się na danym kierunku studiów.
3. Dziekan odpowiedzialny jest za:

- 1) monitorowanie prawidłowości i aktualności efektów uczenia się zdefiniowanych dla kierunków studiów prowadzonych na danym wydziale,
 - 2) upublicznienie programów kształcenia prowadzonych na danym wydziale.
4. Nauczyciel akademicki prowadzący dany przedmiot odpowiada za:
- 1) określenia efektów uczenia się dla przedmiotu/modułu,
 - 2) opracowania sylabusu do zajęć zgodnie z obowiązującym w Uczelni wzorem,
 - 3) opracowania kryteriów jakościowych i ilościowych umożliwiających oceny osiągnięć studentów w zakresie efektów uczenia się,
 - 4) opracowania zasad zaliczania, zgodnie z zaleceniami niniejszej procedury:
 - 5) opracowanie scenariuszy symulacji medycznej, w przypadku kierunków medycznych,
 - 6) dokonania oceny osiągnięć studenta w ramach przedmiotu/modułu zgodnie z opracowanymi, na podstawie niniejszej procedury, zasadami ich zaliczania,
 - 7) udzielenie informacji zwrotnej studentowi (adekwatna do formy zaliczenia)
 - 8) przekazania pełnej dokumentacji osiągnięć studenta do dziekanatu, celem ich archiwizacji (w przypadku, gdy weryfikacja efektów uczenia się była prowadzona w formule stacjonarnej).
5. Pracownik dziekanatu jest odpowiedzialny za prowadzenie i archiwizację dokumentacji osiągnięć studenta.
6. Zespoły ds. oceny stopnia realizacji efektów uczenia się odpowiedzialne są za: za ocenę stopnia realizacji efektów uczenia się na danym kierunku studiów.

§ 8. Dokumenty związane

1. Regulamin studiów
2. Procedura dyplomowania
3. Procedura antyplagiatowa
4. Regulamin egzaminu OSCE
5. Regulaminy praktyk
6. Regulamin ECTS
7. Zasady tworzenia, zatwierdzania i przeglądów programów studiów i efektów uczenia się

Załączniki

- Zał. 1. Ramowy System Oceny Studentów
Zał. 2. Zasady archiwizacji prac studentów
Zał. 3. Zasady przygotowywania projektów

Załącznik 1 do Systemu weryfikacji efektów uczenia się

RAMOWY SYSTEM OCENY STUDENTÓW

I. Uwagi wstępne

1. Student jest zobowiązany do zdobywania efektów uczenia się określonych w programie studiów i uzyskania oceny co najmniej dostateczny z każdego efektu.
2. Przedstawione w *Ramowym systemie oceny studentów* kryteria jakościowe i ilościowe mają charakter zaleceń, których celem jest wprowadzenie uczelnianych standardów ocen osiągnięć studenta w zakresie wszystkich przypisanych do programu kształcenia efektów uczenia się
3. Przyjmuje się, że:
 - efekty uczenia się odnoszące się do kategorii wiedza są nabywane przez studenta przede wszystkim na zajęciach w formie wykładów i przez samodzielne studiowanie oraz w mniejszej części poprzez inne formy zajęć,
 - efekty uczenia się odnoszące się do umiejętności i kompetencji społecznych są nabywane przede wszystkim przez studenta na zajęciach w formie seminariów, laboratoriów, ćwiczeń, projektów oraz praktyk.
4. Weryfikacja efektów uczenia się zdobywanych w trybie kształcenia na odległość jest przeprowadzana w trybie online - przy użyciu narzędzi informatycznych, odpowiednich dla weryfikacji danego typu efektu uczenia.

II. Zalecane metody stosowane do weryfikacji efektów uczenia się:

1. Do oceny efektów uczenia się określonych w kategorii „wiedza” zaleca się stosowanie następujących metod: egzamin (pisemny lub ustny), kolokwia, prezentacje (ustne lub pisemne), ocena aktywności studenta podczas zajęć, pisemne opracowania (esej, artykuł, sprawozdanie z badań), pisemny projekt (indywidualny lub grupowy), analiza case study
2. Do oceny efektów uczenia się określonych w kategorii „umiejętności” zaleca się stosowanie następujących metod: ocena wykonania konkretnego zadania praktycznego, projekt praktyczny pozwalające dokonać oceny np.: umiejętności obserwowania i analizowania otaczających zjawisk, zwłaszcza tych, z którymi jako absolwent będzie miał do czynienia w praktycznej działalności, umiejętności formułowania logicznych sądów na podstawie informacji pochodzących z różnych pozycji literatury, wykonanie praktycznych zadań wymagających zastosowania konkretnych umiejętności, analiza case study; egzamin OSCE.
3. Do oceny efektów uczenia się określonych w kategorii „kompetencje społeczne” zaleca się stosowanie następujących metod: obserwacja i ocena umiejętności pracy w grupie, umiejętności organizacji pracy, umiejętności komunikacyjnych, umiejętności rozwiązywania zadań i problemów typowych dla danego zawodu powiązanego z kierunkiem studiów, w tym zachowań odnoszących się do aspektów etycznych, autoanalizę studenta.
4. Do rekomendowanych metod weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych w ramach kształcenia na odległość należą w pierwszej kolejności:
 - prace pisemne przygotowywane samodzielnie przez studenta, w tym: raporty z przeprowadzonych przez studentów, doktorantów badań (indywidualne lub grupowe); sprawozdania z realizacji zadań projektowych realizowane indywidualnie lub zespołowo; prezentacje multimedialne prowadzone i przygotowywane indywidualnie lub grupowo, analiza case studies; inne zadania pisemne zlecone przez nauczyciela;

w drugiej kolejności:

- egzaminy ustne przeprowadzone z wykorzystaniem platform do organizacji spotkań online gwarantujących ich rejestrację,

a dodatkowo:

- wypowiedzi ustne, aktywność w dyskusji prowadzonej z użyciem platform do organizacji spotkań online, zadania wykonywane w grupie, zarówno w trakcie zajęć z nauczycielem akademickim, jak i w trakcie czasu przeznaczanego na pracę własną studenta, zadania wykonywane samodzielnie przez studenta i dostarczane nauczycielowi w postaci materiału video, obserwacje i ocena umiejętności oraz postaw studenta, poprzez analizę wypowiedzi studentów na forum, chacie, sposobu wykonania zadań itp.

III. Wymagania dotyczące przedmiotów kończących się egzaminem lub zaliczeniem

1. Egzamin i zaliczenie może mieć formę pisemną lub ustną.
2. Sposób zaliczenia lub formę egzaminu ustalają indywidualnie nauczyciele akademicki. O wybranej formie egzaminu lub zaliczenia prowadzący zajęcia ma obowiązek poinformowania studentów w trakcie pierwszych zajęć z przedmiotu.
3. W przypadku egzaminu pisemnego, egzaminator powinien przedstawić ocenioną pracę egzaminowanemu na jego życzenie w terminie do 14 dni od przeprowadzonego egzaminu.
4. Zaliczenie ćwiczeń powinno nastąpić, jeśli student: uczęszczał na obowiązkowe zajęcia i był do nich odpowiednio przygotowany, tj. poznał i zrozumiał wiedzę zawartą w zadanej literaturze, należycie wykonał wszystkie ćwiczenia, projekty lub inne formy prezentacji uzyskanych efektów kształcenia określonych w sylabusie do zajęć.

IV. Zalecane kryteria jakościowe i ilościowe ocen.

1. Przyjmuje się, że podstawą uzyskania oceny pozytywnej (co najmniej oceny dostatecznej) jest osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych w sylabusie do zajęć.
2. W celu określenia oceny końcowej zaleca się stosowanie poniższych przykładowych kryteriów jakościowych odnoszących się do poszczególnych wartości ocen:
 - **ocena 3.0** – student opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej, posiada ogólną znajomość tematu, realizuje powierzone zadanie popełniając nieznaczne błędy, korygując je po podpowiedzi nauczyciela, korzysta z właściwych metod i narzędzi, ale wynik jego pracy posiada nieznaczne, nieistotne błędy. Nie poszukuje samodzielnie dodatkowych informacji, ma świadomość np.: etycznych lub społecznych konsekwencji proponowanych rozwiązań ale nie odnosi się do nich w realizowanym zadaniu. Prezentuje wyniki swojej pracy;
 - **ocena 4.0** – student dobrze opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej co pozwala mu na rozpoznawanie problemów i wskazywanie ich rozwiązań, realizuje powierzone zadanie popełniając minimalne błędy, które nie wpływają na rezultat jego pracy, poprawnie korzysta z omawianych w trakcie zajęć metod i narzędzi. Samodzielnie poszukuje dodatkowych informacji ale wykorzystuje je w swojej pracy w niewielkim stopniu. Realizując (również w grupie) powierzone zadania wykazuje się samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań. Rozwiązując postawiony problem ma świadomość np.: etycznych, społecznych konsekwencji proponowanych rozwiązań i odnosi się do nich w niewielkim stopniu. Prosto i czytelnie prezentuje wyniki swojej pracy;
 - **ocena 5.0** – student opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej co pozwala mu na rozpoznawanie problemów i ich rozwiązywanie, bezbłędnie prezentuje zadania, wyczerpująco tłumaczy stosowane metody lub procedury. Ma poszerzoną, w stosunku do poziomu wiedzy odnoszącej się do oceny 4.0, wiedzę związaną z obszarem

problemowym, wykazuje się wiedzą pochodzącą z literatury uzupełniającej. Realizuje powierzone zadanie bezbłędnie. Poprawnie korzysta z metod i narzędzi. Samodzielnie poszukuje informacji i je wykorzystuje w swojej pracy. Realizując (również w grupie) powierzone zadania w pełni samodzielnie, poszukuje rozwiązań. Rozwiązując postawiony problem ma świadomość np.: etycznych, społecznych konsekwencji proponowanych rozwiązań i odnosi się do najważniejszych z nich. Prosto i czytelnie prezentuje wyniki swojej pracy i podejmuje o nich dyskusje.

3. W kompetencjach nauczyciela znajduje się zdefiniowanie ocen cząstkowych (3.5, 4.5).
4. W przypadku przeprowadzanie pisemnych egzaminów lub kolokwii, w ramach których student może uzyskać określoną pulę punktów przyjmuje się, że nauczyciel powinien tak skonstruować test lub listę pytań, zadań do rozwiązania podczas zaliczenia by uwzględniać kryteria jakościowe określone w ust.2. Kryteria ilościowe wskazujące na określony procent pozytywnych odpowiedzi należy traktować jedynie pomocniczo. Sumę punktów niezbędnych do uzyskania podczas egzaminu lub zaliczenia określonej oceny przez studenta wskazuje nauczyciel.

V. Oceny

1. Zgodnie z Regulaminem Studiów obowiązującym w WSB przy egzaminach i zaliczeniach stosuje się następujące oceny:

- bardzo dobry	5,0
- dobry plus	4,5
- dobry	4,0
- dostateczny plus	3,5
- dostateczny	3,0
- niedostateczny	2,0
2. Student, który uzyskał ocenę niedostateczną z zaliczenia przedmiotu może przystąpić w sesji poprawkowej do egzaminu tylko jeden raz, po wcześniejszym zaliczeniu tego przedmiotu. W przypadku uzyskania na egzaminie w pierwszym terminie oceny niedostatecznej bądź nie przystąpienia do egzaminu w tym terminie, studentowi przysługuje prawo do zdawania egzaminu w drugim terminie. W przypadku nie uzyskania pozytywnej oceny w terminie poprawkowym student może uzyskać warunkowe zezwolenie na podjęcie studiów w semestrze następnym pod rygorem zdania egzaminu (zaliczenia przedmiotu) w terminie wyznaczonym przez Dziekana.
3. Student może ubiegać się o komisyjne sprawdzenie wiadomości. Warunki organizacji egzaminu komisyjnego określa Regulamin studiów.